

የሀገራችን ችግር የሚፈታው በቅን ልቦና ስንጋገር ብቻ ነው።

ባለፉት አመታት በሀገራችን ለተከሰቱት የተፈጥሮም ሆነ ሰው ሰራሽ ችግሮች ተጠያቂዎቹ በተለያዩ ወቅት የተነሱት ገዢዎቻችን እንደሆኑ አያጠያይቅም። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የነበሩትን የቀዳማዊ ሀይለ ሥላሴ የደርግና የወቅቱን ኢህአዴግን የአገዛዝ ሥርአት ብንዳስስ ሰስቱም ተመሳሳይነት አላቸው ብል የተሳሳትኩ አይመስለኝም። የቀዳማዊ ሀይለ ሥላሴ ሥርአት በአንድ መልኩ የተረጋጋ ቢመስልም በወሰጠው የነበሩት አስተዳደራዊ ችግሮች ግን ዛሬ ላለንበት ሁኔታ መሠረት እንደሆነ አያጠያይቅም። በተለይም የንጉሠ ሥርዐት የህዝቡን ጥያቄ ችላ ብሎ ንጉሥ አይከሰስ ሰማይ አይታረስ በሚል ይትበሀል ሀገሪቱ እድገቷ እንዲቀጭጭ ማድረጉን ሁላችንም የምንስማማበት ይመስለኛል።

በንጉሱ ሥር የነበሩት ባለሥልጣናት ከግለሻነት ጥቅም በመነጨ ግርማዊ ሆይ ከማለት ውጭ ሀገራችንና ህዝባችን ይህን ይፈልጋሉ የሚል ድፍረት በማጣታቸው ዛሬ ላለው ችግር መሰረት ነው ብል የተሳሳትኩ አይመስለኝም።

አድርባይነትና ጥቅመኝነትም የእኛ የኢትዮጵያውያን መሠረታዊ ችግር እንደሆነ ሁሉም ይረዳዋል የሚል እምነት አለኝ። መለስ ብለን ታሪክን ብንመረምር በተለያዩ ጊዜያት የለውጥ ጥያቄ ያነሱ ግለሰቦችም ሆኑ ቡድኖች በገዢው በትር እየተቀጠቀጡ በተደጋጋሚ የተደረጉ የለውጥ እንቅስቃሴዎች እንዲዳፈኑ ተደርገዋል። የተነቃነቃ ጥርስ መወለቁ የግድ ነውና በንጉሱ ዘመን የተነሱት ህዝባዊ እንቅስቃሴዎች ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተጠናከሩ በ1966 በሀገሪቱ የተቀጣጠለው ሕዝባዊ አመጽ የንጉሱ ሥርዓትና የዘውድ አገዛዝ በሀገራችን እንዲያከትም አድርጓል።

በ1967 የሀገሪቱን በትረ ሠልጣን የጨበጠው የ120ዎቹ መኮንኖች ስብስብ የህዝቡን የትግል ውጤት በመንጠቅ ለ17 አመታት የጦርነት የረሀብና ያስተዳደር እጦት ችግር ከመቼውም በከፋ መልኩ በሀገራችን ስር እንዲሰድና ከንጉሱ አገዛዝ በከፋ መልኩ ግለሻነት አድርባይነትና ጥቅመኝነት የበላይነቱን በመያዛቸው ሕዝባችንም ሆነ ሀገራችን ወደተሻለ እድገት እንዳይሸጋገሩ ሆነዋል። ከራስ ቤተሰብ እስከ ጎረቤት ብሎም በሀገር ደረጃ ከመተባበር ይልቅ እርስ በርስ በመወነጃጀል ለገዢው ሥርአት ፍራሽ በመሆን የአገዛዝ እድሜው እንዲረዘም ያ ትውልድ ከፍተኛ አስተዋፅኦ አድርጎአል። በሀገር ጉዳይ ተነጋግሮ መስማማትን እንደ ትልቅ ሽንፈት በመቁጠር በዛን ሰአት የነበርነው ሁሉ ወይ ዝምታን አሊያም አድርባይነትን መርጠናል። ወንድም ሆነም ጎረቤት በታጣቂዎች ወይም በዘመኑ አጠራር አብዮት ጠባቂዎች እየተቀጠቀጠ ከአጠገባችን ሲወሰድ አይተን እንዳላየን ወይም ደግሞ መንገድ መጠቆምን ሥራዬ ብለን ይዘነው ነበር። ይህ ሁሉ ዛሬ ለወደቅንበት ችግር መሠረት እንደሆነም ዛሬም የተገነዘብን አይመስልም። የመጣውን ሁሉ ሆ እያልን ስናዳምቅና የመብት ጥያቄን ማንሳት እንደክህደት የምንቆጥር ብዙዎች ነበርን። በዚህም የደርግ ሥርአት አንዱን በሌላው እያስመታ ስልጣኑን አጠናክሮ ለ17 አመታት ገዝቷል።

በ1983 የደርግ ሥርአት ወድቆ የኢህአዴግ ሠራዊት መላ ሀገሪቷን ሲቆጣጠር ከአለፈው የባሰ ሁኔታ ይመጣል የሚል ሃሳብ በሕዝቡ መሀል አልነበረም። ለዚህም ምክንያቱ ኢህአዴግ ሀገሪቱን ሲቆጣጠር በብዙ ሀገራት የተጀመረው የለውጥ እንቅስቃሴና አለም ከሁለቱ ሀያላን ሀገሮች ፍጥጫ ተላቃ ወደ አንድ ሀያል ሀገር የበላይነት የተሸጋገሩበት። ብሎም የወጭ ጣልቃ ገብነት በመጠኑም ረገብ ያለበት ጊዜ በመሆኑና በደርግ ጊዜ ከነበረው የሶሻሊዝም ርዕዮተ አለም የበለጠ አፋኝ ሥርአት ይኖራል የሚል የታሪክም ሆነ የሌላ ጥናቶች መረጃዎች ባለመኖራቸው። በተለይም በዘመኑ የምዕራቡ አለም ለሰው ልጅ መብት መከበር የሚያደርጋቸው ጥረቶችና በቀድሞው የምሥራቁ ክፍል ማለትም የሶሻሊስት አጋር ሀገሮች ውስጥ በምእራቡ አለም ግፊት የተጀመሩት ለውጦች እንደ እኛ ነጻነት ለተጠማና በዛሬ ለውጥ የነገን ቀን የብሩህ ተስፋ ጅምር አድርጎ ለሚያይ ትውልድ ተስፋ ሰጪ እንደነበር የማይዘነጋ ነው።

ኢህአዴግ የመጀመሪያውን ኮንፍረንስ አካሂዶ የሽግግር መንግስት መመስረቱን ሲያውጅ ያ ብዙ ተስፋ ተጥሎበት የነበረው የአዲስ ምእራፍ ጅምር ተስፋ መምከን ጀመረ። ለዚህም ምክንያቱ በአንድ በኩል የኢህአዴግ መንግስት በደም የተገኘን ሥልጣን በምርጫ ላለማስነጠቅ የጀመረው የማግለል ወይም በኢህአዴግ ሰዎች አባባል ሂድ አትበለው እንዲሄድ አድርገው ጨዋታና በሌላው በኩል ደግሞ ተቃዋሚው ለኢህአዴግ የብልጣ ብልጥ ጨዋታ አካሄድ ተገቢውን የፖለቲካ መልስ መስጠት ባለመቻሉና በተበታተነ ሁኔታ ላይ የነበረው የተቃዋሚው ክፍል አካሄድ ግብታዊነትና ችኩልነት ብሎም ለራስ ጥቅም መቆም፤ ከሁሉም እኔ እበልጣለሁ አመለካከት እንደ ደርግ ሥርአት ለኢህአዴግም የመጀመሪያዎቹ አመታት መንገዱ ሁሉ አልጋ ባልጋ እንዲሆንለት ምክንያት ሆኗል ብል የተሳሳትኩ አይመስለኝም። የተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች በፓርቲያቸው ፕሮግራም ዙሪያ ራሳቸውን አጠናክረው ለለውጥ አስተዋጽኦ ከማድረግ ይልቅ እርስ በርስ በመጠላለፍ ኢህአዴግ እንዲጠናከር ከማድረጋቸውም በላይ አቶ መለስ ጠንካራ ተቃዋሚ አጣን እያሉ እንዲሳለቁ አድርገዋል።

ከ1983 ዓ.ም በሁዋላ የሀገር ውስጥና ስደተኛ ፓርቲዎች፣ ታማኝና ታማኝ ያልሆኑ ተቃዋሚዎች፣ ተለጣጫ ወዘተ የተሰኙት መጠሪያ ቃላቶች በፖለቲካው መዝገብ ቃላት ውስጥ ተፈጥረዋል። ፓርቲዎችም ዲሞክራሲያዊ የሚል ቅጽል በፓርቲያቸው መጠሪያ ውስጥ ከማስገባት ውጭ ዲሞክራሲያዊ ባህልን በተግባር ለመተርጎም ብቃቱን ባለማግኘታቸው ትግሉ የኋሊት እንዲጎተት ትልቅ አስተዋጽኦ አድርገዋል ብል ተቃውሞ የሚደርስብኝ አይመስለኝም። በአንዳንድ የተቃዋሚ ፓርቲ ድርጅቶች ውስጥ ዛሬ ድረስ የፓርቲው ከፍተኛ ሥልጣን በአንድ ግለሰብ እጅ ተይዞ እንደሚገኝ ይታወቃል። የገዢውን ፓርቲ በኢ.ዲ.ሞክራሲያዊነትና በአምባገነንነት የሚወነጀሉ የፖለቲካ ድርጅቶች በራሳቸው ፓርቲ ውስጥ ያለውን ኢ.ዲ.ሞክራሲያዊ አሰራር ለማረምና ትግሉን አጠናክሮ በሀገሪቱ ውስጥ መሰረታዊ የፖለቲካ ለውጥ እንዲመጣ ለማድረግ ጥረት ሲያደርጉ አይታይም። ገዢውን ፓርቲ በፖለቲካ ጨዋታ በልጦ ኢ.ዲ.ሞክራሲያዊነቱን ለማሳየት በቅድሚያ ለዲሞክራሲ መርሆዎች ማስገዛት አስፈላጊና በህዝብም ዘንድ አመኔታን ይፈጥራል የገዢው ፓርቲንም አምባገነንነት ለማጋለጥ ይጠቅማል።

የሩቁን ወይም የመጀመሪያዎቹን 13 አመታት የኢህአዴግን የአገዛዝ ዘመን እንተወውና የቅርቡን የ1997 የምርጫ ዋዜማና ከምርጫው በሁዋላ የተከሰቱትን ሁኔታዎች ብንቃኝ ያ ለለውጥ የተነቃነቃን ህብረተሰብ ምንኛ እንዳሳዘነ አገዛዙን ደግሞ ዛሬ ለደረሰበት ማንኛውንም እንዳበቃ ሁላችንም ምስክሮች ነን። የነጻነት ትግል መራራና አታካች እንደሆነ ለማናችንም ግልጽና በታሪክም የተዘገበ ነው። ያለ ጠንካራ ህብረት ምንም አይነት ትግል አመርቂ ወጤት ሊያመጣ እንደማይችል ሁላችንም እንስማማለን።

እንኳን እኛ የሰው ልጆች የተለያዩ ከፍተኛ እውቀት ያለን ቀርቶ በዱር የሚኖሩ አራዊት እንኳ የህብረትን አስፈላጊነት ያውቁታል። ከደካማ ትንሿ የወፍ ዝርያ እስከ የአራዊት ንጉስ እስከሆነው የአንበሳ አኗኗር ብንመረምር ያለህብረት ህይወታቸውን ሊያቆዩ እንደማይችሉ ያውቁታል ለዚህም ነው አባቶቻችን ድር ቢያብር አንበሳ ያስር የሚለውን ይትበሀል የተናገሩት።

ባለፉት አመታት በሀገራችን የተነሱትን የነጻነት ትግል እንቅስቃሴዎችን መለስ ብለን ብንመለከት የውጭ ጠላትን ለመመከት ካልሆነ በቀር የራሳችንን መብት ለማስከበር ባደረግናቸው የትግል ታሪክ ውስጥ ከመተባበር ይልቅ መለያየትን ከመከባበር ይልቅ መናናቅን እንጂ እንደሀገራችን ባህል ቁጭ ብሎ ተመካክሮ ለሀገራችን የሚበጃትን የተነጋገርንበት ጊዜ የለም። ቢያንስ ቢያንስ የወዳጆቻችንን ቁጥር ማብዛት ቢያቅተን እንኳ ጠላቶቻችንን መቀነስ እንደሚጠቅም ዘንግተን፤ የትላንት ወዳጆቻችንን ዛሬ ጠላት አድርገን፤ ለትግሉ መዋል የሚገባውን ሀይል በነዚህ በጊዜያዊ ልዩነት በተፈጠሩ ጥቃቅን ችግሮች ላይ ጊዜያችንን ማባከናችን ህዝባችንንም ሆነ የኛን ትግል እየደገፉ ያሉ ወዳጆቻችን ሳይቀር እንዲያዝኑብንና በኛ ተሰፋ እንዲቆርጡ አድርገናቸዋል።

ዲሞክራሲያዊ ድርጅት መሰረትን ብለን አዋጅ እያስነገርን ሥልጣንም ሀይሉም የህዝብ እንደሆነ ችላ ብለን የእኔ ድርጅት እንዲህ ነው እያልን የትግሉ ባለቤት የሆነው ህዝብ ንብረታችን እንዲሆን እንመኛለን።

ትላንት ላይ ያወጣነውንና ጀግና ነው ያልነውን ዛሬ አዋርደን ሌላ አዲስ ጀግና ለመሰየም እንሯሯጣለን። ማንዴላ ቴዎድሮስ ሌላም ሌላም ስም የሰጠናቸውንና ያበባ ጉንጉን ያነገትንላቸውን ነገ ጨካኝ አረመኔ አምባገነን እያልን ስማቸውን ከመሬት በታች ስናውል እንገኛለን።

ለነገሩ እኔ እስከማውቀው አንድ ሰው ጀግና የሚባለውም ሆነ በስሙ ሀውልት የሚቆመው ያ ሰው ስራውን ከጨረሰ በኋላ ነው። እነ አብርሃም ሊንክን፣ እነ ዊሊብራንድ፣ እነ ጄኔራል ደጎል ሌሎችም ዛሬ ስማቸው በደግ የሚነሳውም ሆነ ሀውልት የቆመላቸው ሩጫቸውን ከጨረሱ በኋላ ነው። እኛ ግን ለመሾምና ለመሻር ቸኩለን በየጊዜው ቴዎድሮሶችን ሚኒሊኮችን ማንዴላዎችን ስንሰይምና ሰዎቹ ትንሽ ስህተት ሲሰሩ ደግሞ መሬት አውርደን እየጣልን ወርቃማውን ጊዜ ሳንጠቀምበት አልፈናል። ዛሬም ቢሆን ከአለፈው ስህተታችን መማር ተስኖን የትግል አዙሪት ውስጥ እንገኛለን። ረጋ ብሎ ያለፈውን ስህተት አርሞ ግራ ቀኙን አይቶ የትግሉን አቅጣጫ ከማስተካከል ይልቅ ስም በማጥፋት አንዱ አንዱን በመወንጀል ጊዜያችንን እናባክናለን። አሁንም ባለፈው እየተቆጩና ሌላውን እየወቀሱ ከመቆዘም ይልቅ ከስህተታችን ተምረን ያለፈውን በጥምና መርምረን ለወደፊቱ ሀገራችን ውስጥ ሰላም የሚሰፍንበትን መንገድ መፈለግ ይገባናል። ይህንን ለማድረግ ከራሳችንና ከባላጋሮቻችን ወይም የኛን አመለካከት ከማይጋሩት ጋር ሁሉ መታረቅ እንኳ ቢያቅተን መነጋገር መቻል ይኖርብናል። የሰሞኑ የአዲሱ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት አባማ ለኢራን ህዝብ ያደረገው ንግግርና ከኩባ ጋር ሊደረግ የታቀደው የውይይት ሀሳብ ለኛም ምሳሌ ሊሆን ይገባዋል።

ሀገራችን ኢትዮጵያ የዚህ ወይም የዚያ ቡድን የግል ሀብት ሳትሆን የሁላችንም ሀገር እንደሆነች ከልባችን ማመንም ይገባናል። ከሁሉም ጋር በቅንነት ለመነጋገር ደግሞ ከልባችን መወሰን ያስፈልጋል። የብልጣብልጥነት የፖለቲካ አክሮባት ሀሳባችንን ከአእምሮአችን አውጥተን ለድርጊት ዝግጁነታችንን ማሳየት መቻል ይኖርብናል። ይህንን ደግሞ በአፋችን ብቻ ሳይሆን በተግባር

ለማሳየት ከአነጋገራችን ጀምሮ ጤናማ የሆኑ ቃላቶችን በመጠቀም ኢትዮጵያዊነት መከባበር እንደሆነ ለማያውቁን ሁሉ ማሳየት ይኖርብናል። ይህም ይጥፋ ይገርሰስ ወዘተ የሚሉ ቃላቶችን ከመዝገብ ቃላቶቻችን ማህደር መፋቅ መጀመር መቻል አለብን። ከላይ እንደገለጽኩት «ወዳጅ ማፍራት ባንቸል እንኳ ባላንጣዎቻችንን መቀነስ» እንደሚያስፈልገን ማወቅ ይህንንም በተግባር ለመተርጎም ፍላጎቱ ሊኖረን ይገባል።

ምናልባት በብዙዎች ዘንድ ይህ አባባል አሉታዊ ትርጉም ሊሰጠው ይችላል ይሆናል። ሀቁ ግን ይህ ነው ሀገራችንንም፣ ህዝባችንንም፣ ብሎም ራሳችንን ነጻ የምናወጣው በፍቅር በእርቅ በሰላም ብቻ እንደሆነ። አሊያ ግን የዚህችን ምስኪን ሀገር መከራና፣ ያ በመከራ ያሳደገንን ወገናችንን ሰቆቃ ልንታደግ እንደማንችል መገንዘብ ያስፈልገናል። ባለፉት ዘመናት ያሰማነው አካኪ ዘራፍ ያመጣው ውጤት እንደሌለ የተገንዘብን ይመሥሰቻል። ሁልጊዜ ከግድግዳ ጋር እየተላተምን አንድ እርምጃ ፈቀቅ ማለት እንደማንችል እርግጠኞች እንሁን።

ዛሬ የሀገሪቱን በትረ ሥልጣን ጨብጦ የሚገኘውን ስርአትም ወደ ውይይት ልናመጣው የምንችለው በበሰለ የፖለቲካ ጨዋታ ስንበልጠው ብቻ ነው።

ከምርጫ 97 ማግስት ዶክተር ብርሀኑ ነጋ እንደተናገሩት ኢህአዴግ የማይገባው የሰላም ቋንቋ ብቻ ነው የሚለው አነጋገር ለኔ ትልቅ ትርጉም አለው። ዛሬም ይህን አባባላቸውን እጋራሰሁ። አንድ ያልገባኝ ነገር ግን ለምን ዛሬ እሳቸው ይህንን የሰላም ቋንቋ ለኢህአዴግ ለማስተማር እንደሰለቹ ነው። በኔ እምነት ከአሁን በኋላ በሀገራችን ምንም አይነት ደም መፋሰስ የለበትም ባይ ነኝ። ደም ለማፍሰስ የፈለጉትን ግን ስለሰላምና ስለፍቅር ማስተማር ያስፈልጋል።

አራት አስርተ አመታትን ሊያስቆጥር ትንሽ የቀረው በሀገራችን እየደረሰ ያለው የደም መፋሰስ ውጤቱ ደምን በደም መመለስ ብቻ ነው። ይህ ታሪክ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ መዘጋት ይኖርበታል። ሁለት ትውልድን ጨርሶ ወደ ሶስተኛ ትውልድ እየተሸጋገረ ያለው ይህ የእልቂት ታሪካችን ዛሬም ሆነም ነገ ምንም አይነት የሰላም ጭላንጭል የማይታይበት፣ ለሚቀጥሉት ዘመናትም መፍትሄ የሚያመጣ አይመስልም። ስለዚህ ወደፊትም ሀገራችን የጦርነት የረሀብ የበሽታ አውድማ ከመሆን እንድትድን የሰው ህይወት ሳንቀጥፍ ለዚች ሀገር ሰላማዊና የተረጋጋ ለውጥ የሚመጣበትን መንገድ መምረጥ ይኖርብናል። በቅድሚያ ግን ቆም ብለን ስህተቶቻችንን መመርመር ከግብታዊነት መቆጠብ በትንሽ ውጤት መፈንደቅን ማቆም አለብን። የፖለቲካ ድርጅቶችም የእኔ አውቅልሀለሁ ፖለቲካን ማቆም አለባቸው። ህዝብ የድርጅታቸውን አካሄድ እንዲቆጣጠር ድርጅታቸውም የህዝብ እንደሆነ የሚረጋግጥ ፕሮግራም መቀየስ ይኖርባቸዋል። ደጋፊውም ቢሆን ድርጅት ተከፋፍሎ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ድርጅቶች በዚያው ግለሰቦች ሲመሰረት ይህኛው ልክ ነው ያኛው ተሳስቷል ከማለት ወይም ሌላ ምክንያት እየሰጠን ጊዜያችንን በንትርክ ከማሳለፍ ተቆጥቦን የፓርቲዎቹን አላማና ፕሮግራም መመርመር ብሎም ይህንን ስልጣን እኔ አልሰጠኝታሁም ብሎ በመጠየቅ የፓርቲ መሪዎች ሀላፊነትና ተጠያቂነት እንዲሰማቸው ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ ማለት ህዝባዊ ስልጣን ያለው ፓርቲ ነው እንጂ የፕሮፌሰር ወይም ዶክተር እኩሌ ፓርቲ ማለት አይደለም። አለመታደል ግን ባለፉት አመታት እንዲህ አይነቱ አጠራር የተለመደ እንደነበር ሁላችንም እናስታውሳለን።

አንድ ፓርቲ ሲመሰረት አላማው ለሀገሪና ለህዝቤ እድገትን አመጣለሁ የሚል አጀንዳን ያነገበ ነው ብዬ እገምታለሁ። ስለዚህም የፓርቲው መሪዎች ተጠያቂነት ሊሰማቸው ይገባል። እስከአሁን ግን አለመታደል ሆኖ ማናቸውም በስልጣን ላይ ያለውም ኢህአዴግም ሆነ ተቃዋሚዎች ተጠያቂነት ያለውን አሰራር በተግባር ሲያውሉ አልታዩም።

አንድ ፓርቲ እንደ ፓርቲ እታገላለሁ ሲል ይዞ የተነሳው የ50 ወይም የ150 ወይም 1000 ብሎም 2000 ከዛም በላይ አባላቱን አጀንዳ ሳይሆን ኢትዮጵያ በምትባለው ሀገር የሚኖረውን ከ80 ሚሊዮን በላይ ህዝብ አጀንዳ እንደሆነ ይሰማኛል። ይህ ካልሆነ ትግሉ ሁሉ ለተወሰኑ ሰዎች ስምና ዝና የተደረገ ነው ብዬ እገምታለሁ። ወደ ኋላ መለስ ብለን የ1997ትን የምርጫ ሂደት ስንመለከት ቅንጅት ምንም እንኳን የ4 ድርጅቶች ስብስብ ቢሆንም በምርጫው ወቅት ያ 80 ሚሊዮን የሚሆነውን ህዝብ አጀንዳ ይዞ እንደተነሳ በምርጫው ቅስቀሳ ወቅት ግልጽ ነበር። ነገር ግን ከምርጫው ማግስት በኋላ የተፈጠረው የኢህአዴግ አካሄድና ተጽእኖ ሁኔታዎችን ከቁጥጥር ውጭ ቢያደርጋቸውም በራሱ በቅንጅት ውስጥ የተፈጠረው የመከፋፈል ክስተት በፓርቲው ውስጥ የነበረውን የተጠያቂነትን አለመኖር ያሳያል። ምንም እንኳ ነገርው ፓርቲ ያለውን ሀይል ሁሉ በመጠቀም የቅንጅትን እንቅስቃሴ ለማዳከም ቢሯሯጥም በራሱ በቅንጅት ውስጥ የነበረው ግለኝነትና የተጠያቂነት ስሜት አለመኖር ብሎም በፕሮግራሙ ውስጥ ምናልባት በጽሁፍ የተካተተው ነገር ግን በተግባር የማይተረጎመው ብቸኛው የፓርቲው የስልጣን ሀይል ህዝብ አለመሆኑ የቅንጅትን እንቅስቃሴ በፍጥነት እያዳከመው እንደመጣ አያጠያይቅም።

ለምሳሌ በዛ ወቅት ገንፍሎ የነበረው የህዝብ የትግል ስሜት በቅንጅት መሪዎች ጋዜጣዊ መግለጫ እየተሰጠበት ህዝቡ የትግሉ አካል የሆነውን ሰላማዊ ተቃዋሚ እንዲያደርግ መሰናክል ከመሆኑ ባሻገር በመሪዎቹ መሀል የተፈጠረው የግል ቅራኔ ተባብሶ በፓርቲው ውስጥ ቸግርን በመፍጠሩ ለኢህአዴግ የልብ ልብ በመስጠት የቅንጅት መሪዎች ለእስር እንዲደረጉ አድርጓቸዋል። የቅንጅት መሪዎች ወደ እስር ቤት መግባት ትግሉ የተበታተነ መልክ እንዲይዝ መሰረት ጥሏል። ለዚህም ዋናው ምክንያት የፓርቲው የስልጣን ሀይል ህዝብ አለመሆኑ ሲሆን ህዝቡ ኢህአዴግን በመጥላት ብቻ ለቅንጅት የሠጠው ድምጽ የድርጅቱን ባለቤትነት ለህዝቡ ስላላጎናፀፈው የፓርቲው ከፍተኛ አመራሮች ሲታሰሩ ትግሉ የተበታተነ መልክ እንዲይዝ ሲያደርግ በሌላ በኩል ለግል ዝናና ስም በቅንጅት ውስጥ አድብተው ሲጠባበቁ የነበሩ ራስ ወዳዶች ድርጅቱ የበለጠ እንዲዳከም አድርገዋል። ከላይ እንደገለፀው ቅንጅት እንደድርጅት በፕሮግራሙ ውስጥ ብቻ ሳይሆን በተግባርም የፓርቲው ብቸኛ የስልጣን አካል ህዝብ መሆኑን ሲያረጋግጥ ኖሮ ፓርቲው በጥንካሬው በቀጠለ ነበር። እዚህ ላይ አንባቢ ምናልባት ቅንጅት በምርጫ ስራ ተጠምዶ መዋቅሩን ለማስተካከል ጊዜ አልነበረውም ሊል ይችላል። ለዚህ መልሱ ቅንጅት ለምርጫው ሲባል በአራት ድርጅቶች ተመሰረተ እንጂ እነዛ ድርጅቶች በሀገሪቱ ውስጥ ለረጅም አመታት ትግል ሲያካሂዱ የነበረና የፓርቲውን መዋቅር ህዝባዊ ለማድረግ በቂ ጊዜ የነበራቸው ነበሩ። ለአንድ አመት እስር ቤት የከረሙት የቅንጅት አመራሮች ከእስር ከተለቀቁ በሁዋላ የተከሰተው ያው በሀገራችን የፖለቲካ ድርጅቶች በሽታ የነበረው ራስ ወዳድነትና የሀላፊነት ማጣት ስሜት ነው። የቅንጅት አመራሮች እስር ቤት በነበሩበት ወቅት በተለይ በውጭ በሚኖሩ ኢትዮጵያውያን መሀል የተካሄደውን የትግል እንቅስቃሴና ለትግሉ መዳከም አስተዋጽኦ ያደረጉትን ምክንያቶች እዚህ ላይ መጥቀሱ አንባቢን ማድከም ስለሚመስለኝ ልለፈውና በራሱ በቅንጅት አመራሮች ውስጥ የተፈጠረውን ሁኔታ ጠቀስ አድርጌ ለማለፍ እሞክራለሁ። እነዚያ የተከበሩና በእድሜም ሆነ በእውቀት አንቱ የተባሉ የሀገራ ብርቅ ልጆች ከኢህአዴግ የእስር ሰንሰለት ከወጡ በኋላ የተፈጠረው ንትርክና መከፋፈል የህዝብን አደራ መካድ እንደሆነ እቆጥረዋለሁ። ቸግር ብልሀትን ያስተምራል የሚለውን አባባል ከእስር ከወጡ በኋላ ተግባራዊ ያደርጉታል ብለን ስንጠብቅ ነገሮች ሁሉ መልካቸውን ቀይረው አንዱ ሌላውን በመወንጀል ህዝብ ትልቅ ተስፋ የጣለበት ህዝባዊ ትግል እንዲመክንና የ1997 የምርጫ ውጤት ያመጣው ታላቅ ህዝባዊ ንቅናቄ እንዲበታተን ሆኗል። በኔ አመለካከት ይህኛው ወይም ያኛው ቡድን ትክክል ነው ብዬ ለመናገር አልደፍርም ድንጋይ የወረወረም መደሻም ያቀበለም የቅንጅት ቤት እንዲፈርስ ምክንያት ሆኗል። በአንድ በኩል የገነባነውን ህብረት እያፈረስን ሌላ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ትንንሽ ድርጅቶችን መስርቶ ኑ እንተባበር ማለት መፍትሄ ነው ብዬም አላምንም። የሞተን ድርጅት ከመቃብር አውጥቶ እታገላለሁ ማለት ወይም የፈረሰውን ድርጅት ግርግዳና ጣራ በሌላ አዲስ ድርጅት መሰረት ላይ ማቆም ለትግሉ መፍትሄ አይሆንም። በኔ እምነት ይህ ድርጊት የሀላፊነት ማጣት የህዝብን ማንነት መናቅና የእኔ አውቅልሀለሁ ስሜት የፈጠረው ትእቢት ነው ብዬ አስባለሁ። እሰኪ መለስ ብለን ራሳችንን እንጠይቅና ዛሬስ የተፈጠሩት ድርጅቶች ምን አይነት ህዝባዊ መሠረት አላቸው መሥራቾቹስ ይህንን የታላቅ ህዝብ አጀንዳ ከዳር ለማድረስ ምን አይነት የሞራልም ሆነ የትግል ብርታት አላቸው ብዬ እንድጠይቅ አድርጎኛል። የቅንጅት መሪዎች ሲታሰሩ በ10 ሺዎች የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያን በአደባባይ ለቀናት ሳይሆን ለወራት ድምፃቸውን አሰምተዋል። ገዢው ፓርቲን ኢህአዴግን እንቅልፍ በማሳጣት ከፍተኛ በጀት መድቦ በውጭ የተጀመረውን ትግል ለማደናቀፍ እንዲንቀሳቀስ አስገድደውታል። ከዛም አልፎ ኢህአዴግ ራሱን መቆጣጠር አቅቶት ኢትዮጵያዊ ወግና ባህልን በካደ ሁኔታ የውጭ ዲፕሎማቶችን ሁሉ ሳይቀር ሲሳደብ የነበረውና ከፈለጉ ብራቸውን ይዘው መቅረት ይችላሉ እያለ ሲፎክር የነበረው ከፍርሀት በመነጨ እንጂ እውነታውን ሳያውቀው ቀርቶ ሳይሆን የጣር ጩኸት እንደነበር ለሁላችንም ግልፅ ነበር። ዛሬ ግን ወይዘሪት ብርቱካን በድጋሚ በኢህአዴግ እስር ቤት ስትንገላታ የኢህአዴግ ባለስልጣናት በየኤምባሲው ደጅ የሚጠኑት ኢትዮጵያውያን ሲያስፈቷት ይችላሉ ብለው የተሳለቁበት ምክንያት የራሳችንን ህብረት ራሳችን ስላዳከምነው ነው። የ500 ዶላር መዋጮ ለኢትዮጵያዊነትህ ማረጋገጫ ነው የሚለው እኔ ለወገኔ ጥሪ ዛሬም የእኔ አውቅልሀለሁ የፖለቲካ አካሄድ በአንዳንድ የፖለቲካ መሪዎች መሰረታዊ አጀንዳ እንደሆነ ነው። የሰሞኑም የህብረቱ የስልጣን ሹም ሽር ከዚህ የተለየ ትርጉም የለውም በአንድ በኩል ገዢው ፓርቲ በአንድ ግለሰብ ፈላጭ ቆራጭ አገዛዝ ስር ወድቋል እያልን ግለሰቦች ራሳቸውን እየመረጡ ለዘመናት የሚመሩት ፓርቲ መኖር በሀገራችን እንዲፈጠር ለምንመኘው ዲሞክራሲያዊ ስርአት የመሰረት ድንጋይ ያኖራል ብሎ መገመት የዋህነት ነው። በቅንጅት ውህደትም የፈረሰው የመኪካድ ምስረታም የህዝብን የትግል ጥያቄ ይመልሳል የሚለውም ስሌት የተሳሳተ ነው። የነ አቶ ልደቱም ተቃዋሚ ፓርቲዎችን የትግሉ መሰናክል እንደሆኑ ማቅረብም ለህዝብ ትግል ጥንካሬን አይለግስም፤ የገዢው ፓርቲም ውሾቹ ይጮሃሉ ግመሉ ግን ይጓዛል መፈክር ለዚህች ሀገር ዘላቂ ሰላምን አያመጣም። ለሁላችንም የሚበጀውና ለትውልድ ልናስተላልፍ የምንፈልጋትን የበለፀገች ኢትዮጵያን

መገንባት የምንችለው የዚህች ኢትዮጵያ የምትባለው ሀገር ልጆች ነን የምንል ሁሉ በጋራ መክረን ሰላምን ለማምጣት ከልባችን ስንስማማ ብቻ ነው። በእውነት ነው የምላችሁ በአቋም መግለጫ ወይም በመፈክር ሳይሆን ከልባችን ለሀገር ስንል ለመግባባትና ለመስማማት ስንወስን ብቻ ነው። ኢትዮጵያ በትግሬ በአማራ በኦሮሞ በሱማሌ በወላይታ ወዘተ ባለስልጣናት ብቻ ልትለማም ሆነ ልታድግ ብሎም ሰላሚን ልታገኝ እንደማትችል ጠንቅቀን መረዳት አለብን። ያለንበትን ሁኔታ ሁሉ ከግምት ውስጥ በማስገባት ለዚህች ሀገር ሰላም ሊያመጡ በሚችሉት ነገሮች ላይ ከስሜታዊነት ውጭ በሆነ ቋንቋ መነጋገር መቻል ይኖርብናል። እስከ ዛሬ መነጋገር ሳንችል ያጠፋናቸውን ጊዜያት መለስ ብለን በመመርመር ስህተቶቻችንን ለማረም ዝግጁ መሆን አለብን። ይህንን ጊዜ በቸልታና በራስ ወዳድነት ችላ ብለን ካላለፍነው ነገ ለልጆቻችን የምናወርሳት ኢትዮጵያን ማየት የምንችል አይመስለንም። ለዚህ ትልቅ የሀገር ጉዳይ ደግሞ መቻቻል መቀራረብ መነጋገር መወያየት ትልቁ የቤት ስራችን ሊሆን ይገባዋል። መናናቅን መጠላለትን ማራቅን እኔ አውቅልሀለሁ ማለትን ስድብን ከጭንቅላታችን አውጥተን መከባበርን መዋደድን መስማማትን ለነገ ማሰብን ከሁሉም በላይ የኢትዮጵያዊነት መገለጫ እሴቶችን ወደ ህሊናችን ማስገባት መቻል ይኖርብናል።

አምላካችን ኢትዮጵያን ይጠብቃት።

ከጥላሁን ሲሳይ